

Aprender ciencias des del Niu

Un niu és un espai confortable, acollidor, que proveeix de tot allò que cal per créixer en les millors condicions. Al Museu de Ciències Naturals de Barcelona també hi trobareu un niu, el Niu de Ciència, un espai que vol ser confortable, acollidor i que vol proveir els nens i les nenes de fins a 6 anys d'estímul que els ajudin a fer-se preguntes sobre el món natural per intentar acostar-los a la seva complexitat i a la comprensió de com és i com funciona.

| MONTSE BALLESTER |
PROGRAMA D'ACTIVITATS.
MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS DE BARCELONA

| MONTSERRAT PEDREIRA |
ASSESSORA PEDAGÒGICA DEL NIU DE CIÈNCIA.
DIRECTORA DEL GRAU EN EDUCACIÓ INFANTIL
DE LA FUNDACIÓ UNIVERSITÀRIA DEL BAGES

P arlar d'aprendre en contextos informals, és a dir, fora de l'escola, no hauria de tenir res d'extraordinari si pensem que tots aprenem constantment al llarg de les situacions que ens va oferint la vida, amb intencionalitat o sense. Però el valor del Niu de Ciència rau en el fet que és un espai concebut específicament com un espai d'aprenentatge de les ciències en un context no escolar per a nens i nenes, des que neixen fins als 6 anys.

És clar que us podeu preguntar: es pot aprendre ciència a aquestes edats? Natu-

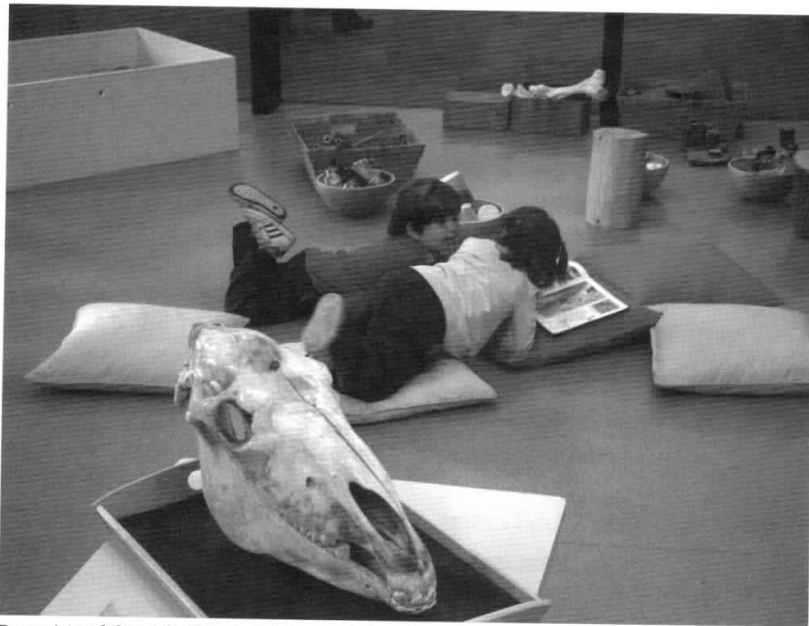
ralment, la resposta depèn del que entengueu per ciència i de la vostra idea d'infant. Nosaltres parlem d'una ciència viva, propera, participativa, que ens permet pensar com són les coses que veiem, imaginar com són les que no veiem, anticipar situacions no viscudes, repensar, interpretar... I parlem d'infants com a éssers nouvinguts al món que intenten donar-li sentit de manera intel·ligent, infants amb idees pròpies sobre l'entorn, unes idees que volem fer evolucionar cap a les maneres de pensar de la nostra cultura.

CIÈNCIA PER A INFANTS

Així, doncs, entenem el Niu com un espai de ciència per a infants, obert, suggerent i participatiu, amb alguns condicionants. El Niu forma part d'un museu dedicat a protegir i oferir a la ciutadania la riquesa del patrimoni natural de Barcelona i el seu entorn. Per tant, el que hi trobareu són fragments escollits d'aquesta mateixa realitat que ens ofereix el museu dels adults, una selecció de peces reals, pensades per provocar i sorprendre el pensament dels infants.

El Niu proporciona activitats d'exploració de qualitat i l'oportunitat fer-se preguntes i indagar camins de recerca

Per als més petits, sonalls de llavors, de colors, formes, mides, sons i moviments diferents; pots d'olors amb herbes aromàtiques del nostre entorn; ossos posats a l'abast dels infants que els ofereixen l'oportunitat de tocar, agafar, sentir-ne el pes o el so que fan en picar entre si; una sorrera que reprodueix una platja, amb pedres esculpides pel mar; petxines i altres restes d'animals; una col·lecció irresistible al tacte (pell de cabirol, de senglar, de conill, d'esquirol, de geneta); troncs d'arbres dels nostres boscos, amb escorces de rugositat, textures i colors diferents...

Dues vistes del Niu de Ciència del Museu de les Ciències Naturals de Barcelona.

I per als més grans, la selecció de materials suggereix i explicita preguntes. La taula de llum presenta radiografies d'animals diversos al costat de radiografies d'animals naturalitzats dels que hi ha al museu: com pot ser que a l'interior de l'animal hi veiem un filferro, en lloc d'ossos? Un recull de cranis que no sabem a qui pertanyen, però que ens donen pistes per pensar-hi: la forma de les dents, la mida, la disposició dels forats. De qui poden ser? Una col·lecció de llavors que ens interpel·la: són tot llavors? I espais de consulta, un àmbit per a l'observació amb lupes binoculars, un espai de biblioteca farcit de contes de qualitat...

ENTENDRE EL MÓN

Diversitat, canvi, deduccions, hipòtesi, evidències, pensament divergent, respostes obertes, diàleg, emoció, fascinació. Una manera d'intentar entendre el món molt similar a la manera d'actuar de la comunitat científica.

Amb un valor afegit. El Niu proporciona als infants activitats d'exploració de qualitat, i a les famílies l'oportunitat de fer-se preguntes i indagar camins de recerca juntament amb els nens i les nenes. De fet, no només els dóna l'oportunitat, sinó que en realitat, gairebé podem dir que els obliga.

De manera absolutament intencionada, hem evitat fer de les nostres educadores expenedores de respostes, així com oferir textos escrits amb solucions. És molt senzill: no donem respostes per mantenir la tensió que generen els dubtes i les ganes de saber i per promocionar el pensament hipotètic, l'argumentació i la recerca, processos que poden compartir infants i adults des dels sabers de cadascú. Que potent, aprendre al costat de les persones que estimem amb l'ajut d'un material d'allò més suggerent!

El Niu està obert a les famílies els caps de setmana. No el desaprofiteu! L'espai permet fer-hi més d'una visita, perquè és dinàmic, polivalent i perquè us hi podeu acostar sense encotillament ni obligacions, des d'allò que atrau i interessa els infants.

I per descomptat, aquestes quatre ratlles no desvetllen tots els tresors del Niu; reservem algunes sorpreses per quan vingueu amb els vostres fills i filles. Us hi esperem! ■